

**Elnöki és főtitkári beszámoló a
Magyar Asztronautikai Társaság 2015. évi működéséről
2016. május 26.**

A jelen beszámoló a Magyar Asztronautikai Társaság (MANT) tevékenységének 2015. január 1. és december 31. közötti időszakát öleli fel.

A 2015-ös év értékelése

A 2015. január 1. – december 31. közötti időszakot sikeresnek értékeljük társaságunk élete, valamint a felvállalt, megvalósított és kitűzött feladatok szempontjából, a gazdasági/pénzügyi helyzetet tekintve pedig konszolidált időszaknak.

A 2015-ös év rövid időrendi áttekintése

2014. december elején a Fővárosi Törvényszék hiánypótlást írt elő a május 9-i közgyűlésen megváltoztatott alapszabállyal és közhasznú státuszra irányuló kérelmünkkel kapcsolatban, 45 napos határidővel. Január 9-én ezért **rendkívüli közgyűlést** tartottunk, amelynek két napirendi pontja volt: 1. Az alapszabály módosítása, 2. Egyebek. A közgyűlésen megváltoztattuk az alapszabályt. Január 22-én és március 27-én **BME Űrfórum** volt a Műegyetemen, amelynek a MANT társszervezője volt. Január 22-i rendezvénynek Both Előd, az ENSZ Világűrbizottság Tudományos és Technikai Albizottságának elnöke volt a vendége. Az előadó "Gondolatok a magyar űrtevékenység elmúlt két évtizedéről" című előadását követően beszélgetés követte Március 27-én a rendezvény vendége volt az ELTE Űrkutató Csoport, visszatekintettek a magyar űrrepülésre, és szóba került az ESA-csatlakozási folyamat állása.

A BME Villamosmérnöki és Informatikai Kar Egyesült Innovációs és Tudásközpontja – együttműködve a Magyar Asztronautikai Társasággal – nemzetközi űrkutatási konferenciát szervezett, "**1st International Conference on Research, Technology and Education of Space (H-SPACE 2015)**" címmel február 13-án. Február 24-én hazánk aláírta az **ESA-csatlakozási szerződést**. Az ünnepélyes rendezvényen a „A Magyar Asztronautikai Társaság (MANT) és a hazai űrtevékenység fő irányvonalai” című előadást Bacskárdi László tartotta.

Két szakmai kirándulást szerveztünk február folyamán. Az egyiket a TIT Budapesti Planetáriumába, a másikat autóbusszal vidékre, az MTA Piszkestetői Observatóriumába. A MANT által 2015. február 20-án (pénteken) 15-18 óra között szervezett program többet kínált az érdeklődő résztvevők – közel 20 fő – számára, mint egy hagyományos, a nagyközönségnek szóló planetáriumi vetítés és műsor. A résztvevők száma 29 fő volt. A buszos kirándulás célpontja teljes, hivatalos nevén a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont (CSFK) Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet Piszkestetői Observatóriuma volt.

Együttműködésben a Space Generation Advisory Councilal, folytatódott az **Űrakadémia Klub** rendezvénysorozat **február 19-én**, csütörtökön (Óbudai Egyetem Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar), **április 9-én** (ELTE Északi Tömb), **szeptember 17-én** (BME)

Webszemináriumi előadást szerveztünk március 17-én – a rendezvényt időközben MANT Világűrklubról átneveztük MANT Űrakadémia Webszemináriumra. Címe: Elektromos meghajtású űreszközök pályatervezése a Föld körül (Varga Gábor).

Három MANT-os előadót hívott a **sümei Kisfaludy Gimnázium** (időrendi sorrendben: *Sik András, Bacskárdi László, Both Előd*).

Február 20-án véget ért az **„Egy nap műholdak nélkül”** című diákpályázatunk. A zsűri tagjai voltak: *Both Előd, Frey Sándor, Schuminiszky Nándor* –esszé–; *Bérczi Szaniszló, Horváth András, Székely Anna Krisztina* –rajz–; *Kocsis Gábor, Milánkovich Dorottya, Sik András* –videó és weboldal/blog. A díjátadót május 9-én a Felfedezők Napján tartottuk. Díjak: oklevél, könyvjutalom, az idősebb korosztály helyezettjeinek Úrtáborban való ingyenes, illetve kedvezményes részvétel, valamint minden helyezett részére meghívás egy szakmai látogatásra az MTA csillebérci telephelyére (MTA Energiatudományi Kutatóközpont és Wigner Fizikai Kutatóintézet).

Május 7–9. között tartottuk Sopronban a **Magyar Űrkutatási Fórum 2015** konferenciát, ami a legrégebbi hagyományokkal rendelkező hazai űrkutatási-szakmai rendezvénysorozat, az 1972-ben épp Sopronban indult **Ionoszféra-és Magnetoszféra-fizikai Szemináriumok** megújítása, tartalmi kibővítése. Nyugodtan kijelenthetjük, hogy a konferencia nagy siker volt: sok szakember vett részt rajta, köztük többen a fiatalabb korosztályból. A kitűnő előadások, poszterek, beszélgetések mellett a szervezőket és vendéglátókat, az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont (CSFK) Geodéziai és Geofizikai Intézete (GGI) munkatársait illeti külön elismerés.

Május 9-én (szombaton) volt a **Felfedezők Napja** Budapesten, a Millenárison. Mint az elmúlt években, a MANT idén is egy önálló standdal képviseltette magát a nagyszabású, egész napos családi ismeretterjesztő rendezvényen. A két párhuzamos esemény próbára tette a MANT lehetőségeit, de a Felfedezők Napján *Sik András* és *Székely Anna Krisztina*, valamint segítők révén így is sikerült helyt állni, fogadni a számos érdeklődőt. Délután pedig a Millenáris D csarnokának nagyszínpadán adtuk át idei diákpályázatunk díjait. A legjobb diákjainkat a Felfedezők Napja népes közönségének tapsa köszöntötte.

Május 22-én tartottuk a **MANT éves, tisztújító közgyűlését**. A 15 órára összehívott közgyűlés nem volt határozatképes, a 16 órakor ismételt eljárás igen. A hivatalos program előtt *Dr. Szabó József* tartott előadást. A közgyűlés megtárgyalta és elfogadta a 2015-ös költségvetés tervezetét. A tisztújítást követően újabb három éves ciklusra a MANT elnöke lett Solymosi János, főtítkára Bacsárdi László. Rajtuk kívül 3 alelnököt és 3 főtítkárhelyettest, 10 elnökségi tagot, valamint az ellenőrző bizottság elnökét és két tagját választották meg a MANT jelenlévő tagjai. A tisztújítás miatt szükségessé vált az alapszabály újbóli módosítása, hiszen abban az új tisztségviselőket fel kellett sorolni A módosítást a Fővárosi Törvényszék július 3-án kelt végzésével elfogadta.

Az **Úrtábort július 12-18. között Sopronban** tartottuk, a Nyugat-magyarországi Egyetemen. A táborban 36 diák vett részt, az ország számos települése mellett Erdélyből, Kárpátaljáról és Olaszországból is érkeztek táborozóink. A táborról beszámolt a soproni sajtó, a helyi rádió és televízió, sőt a MANT Úrtáborra bejelentkezett az országos közszolgálati M1 televízió adásában, csütörtökön (16-án) délután fél négy után. Az esemény fő támogatója a SES Astra, a világ vezető műholdas távközlési vállalata volt, a házigazda szerepét pedig az NymE Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Kar töltötte be. Az úrtáborról Medvegy Anna írt beszámolót a honlapunk és évkönyvünk számára, *Both Előd* írása pedig a Természet Világa szeptemberi számában jelent meg. Táborvezető és segítők: *Zombori Ottó, Lovas Eszter, Sándor Karola, Székely Anna Krisztina, Bacsárdi László, Both Előd, Tóth András*. Előadóink: *Hirn Attila, Illés Erzsébet, Milánkovich Dorottya, a Stella Sopron tagjai, Weszttergom Viktor, Facskó Gábor, Barta Veronika, Bérczi Szaniszló, Kocsis Gábor, Solymosi János, Lang Ágota*. Új lehetőség nyílt 2015-ben az úrtáborba vágyó diákok és az űrkutatás népszerűsítéséért tenni kívánó vállalkozások és magánszemélyek számára. **Mentorként** átvállalhatták egy – vagy több – diák részvételi díját a MANT 2015-ös Úrtáborában.

A Magyar Asztronautikai Társaság (MANT) 2015-ben először rendezte meg Magyarországon az **Űrakadémiát**. A résztvevő 18–35 év közötti fiatal szakemberek **2015. augusztus 6–9.** között találkoztak Gödöllőn. A négy napos rendezvényen 28 fő vett részt, akik a legkülönbözőbb szakterületekről érkeztek: a bölcsészettől a biofizikán át a csillagászaton keresztül a mérnöki területekig bezárólag; leendő egyetemi hallgatók, jelenleg egyetemisták, doktoranduszok, frissen végzett szakemberek, valamint az iparban már egy ideje dolgozó fiatalok. A rendezvényen áttekintést kaptak a hazai űrtevékenységről, és közös ajánlást fogalmaztak meg Magyarországnak számára, hogy az Európai

Űrügynökség (ESA) önkéntes programjai közül melyekhez lenne érdemes csatlakoznunk. Táborvezető és segítői: *Horváth Márk, Bacsárdi László, Kővágó Csaba, Milánkovich Dorottya, Sándor Ferenc*. Előadóink: *Tari Fruzsina, Dudás Levente, Zboray Zoltán, Gránásy László, Szentpéteri László, Vizi Pál Gábor, Szabó Róbert, Sik András*.

Szeptember 25-én a MANT is népszerűsítette tevékenységét a **Kutatók éjszakája** alkalmából. Standunk Budapesten, az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Természettudományi Karának északi épületében, a –1-es szinten volt felállítva, 18 órától egészen éjfélig várta az érdeklődőket. Megjelenésünket Milánkovich Dorottya koordinálta.

Október 2-án Budapesten, az Óbudai Egyetem Tavaszmező utcai G épületében tartottuk az **Űrkutatás Napja** című hagyományos ismeretterjesztő rendezvényt. A megjelenteket a vendéglátó intézmény, az Óbudai Egyetem Kandó Kálmán Villamosmérnöki Karának kutatási dékánhelyettese, *Maros Dóra* köszöntötte. Utána a szervező MANT elnöke, *Solymosi János*, és a társszervező BME Űrfórum nevében *Kovács Kálmán* üdvözölte néhány mondatban a résztvevőket. Az első előadást *Tari Fruzsina*, a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban működő Magyar Űrkutatási Iroda vezetője tartotta. *Tóth Imre* (MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet) vállalkozott a feladatra, hogy 20 percben összefoglalja a Rosetta és a Philae legérdekesebb eredményeit. *Both Előd*, a MANT alelnöke a másik 2015-ös Űrkutatási szenzációról, az amerikai New Horizons szonda Plútó melletti elrepüléséről, az első eredményekről beszélt. *Grencsér Gyula* (FÖMI Kozmikus Geodéziai Observatórium) a hazai űrgeodéziai mozgásvizsgálatok eredményeiről tartott előadást. Az Űrkutatás Napja második nagy programblokkjában a fiatal generáció foglalta el a pódiumot. Elsőként *Farkas Péter* (FÖMI Kozmikus Geodéziai Observatórium) tartott előadást a műholdradar-interferometriáról, a technika alkalmazási területeiről, és az európai Copernicus program tavaly óta működő első műholdjáról, a Sentinel-1A-ról. *Bacsárdi László*, a MANT főtárgya röviden felvillantotta az Űrkutatással, annak népszerűsítésével foglalkozó civil szervezet kínálta programokat, rendezvényeket. Ehhez a témához kapcsolódott *Milánkovich Dorottya* előadása, aki Bacsárdi Lászlóval együtt képviseli hazánkat az „űrgeneráció” nemzetközi szervezetében (SGAC). A MANT és az SGAC tavaly együttműködési megállapodást is kötött, itthon ennek jegyében született például a nyári Űrakadémia vagy a kéthavonta megrendezett, egyre népszerűbb Űrakadémia Klub előadásai. Az augusztusban megrendezett MANT Űrakadémia résztvevőinek két képviselője, *Arnócz István* és *Berényi Kitti* ismertette, hogy a fiatal szakemberek milyen ajánlást dolgoztak ki a hazai döntéshozók számára arról, hogy az ESA önkéntes programjai közül melyekhez lenne érdemes hazánknak csatlakoznia. Az Űrkutatás Napja szakmai partnere a SES Astra volt.

Októberben „**A Marson messze túl**” címmel meghirdettük következő évi diákpályázatunkat.

November 26-án **szakmai látogatást** szerveztünk a Magyar Tudományos Akadémia két kutatóközpontjába: az Energiatudományi Kutatóközpontba és a Wigner Fizikai Kutatóközpontba, a csillebércei KFKI telephelyre.

Tagjaink, nemzetközi tagságaink

2015-ben **30** új tag lépett be. **264** tagtársat emailben is el tudunk érni, a többiekkel továbbra is postai úton tartjuk a kapcsolatot (ez utóbbi postaköltsége jelentős).

2014. szeptembere óta él együttműködési megállapodásunk a 35 év alatti Űrkutatással foglalkozó fiatalokat tömörítő nemzetközi szervezettel, a Space Generation Advisory Councilal. *Bacsárdi László* és *Milánkovich Dorottya* a szervezet magyarországi képviselőjeként is aktívan tevékenykedik.

A **Nemzetközi Asztronautikai Szövetség** (IAF) éves közgyűlésén *Bacsárdi László* és *Solymosi János* képviselte az egyesületünket **október 12-16. között Jeruzsálemben**. A Nemzetközi Asztronautikai Szövetség (*International Astronautical Federation, IAF*) negyedévente megjelenő **hírlevele** a szeptemberi után a legfrissebb, 2015. decemberi számában is beszámolt röviden a MANT őszi rendezvényeiről.

Kiadványok

Folyamatosan frissült a honlapunk és a Facebook oldalunk. Megjelent négy negyedéves Körlevelünk. Elkészült az **Úrtan évkönyv 2014** kiadvány, amely áprilisban jelent meg.

Havonta egyszer-kétszer küldünk tagjainknak elektronikus **MANT Hírlevelet** a közelgő eseményekről (szerkesztő: *Székely Anna Krisztina*). Rendezvényeinkről és eseményeinkről alkalmanként értesítjük a sajtót (sajtóközleményeink összeállítója: *Frey Sándor*), és szorosan együttműködünk az Úrvilág hírportállal, valamint más folyóiratokkal. Évente többször érkeznek interjúkérések különféle médiumoktól (rádiók, internetes portálok).

Kitüntetések

Magyarország köztársasági elnöke március 15-én – a Kormány előterjesztésére – a **Széchenyi-díjat** megosztva adományozta az űrkutatás világtörténetében egyedülálló magyar mérnöki teljesítmény, az Európai Űrügynökség Rosetta űrszondája leszállóegységén megépült műszerek elkészítése során végzett, kiemelkedő munkájuk elismeréseként *Apáthy István*, a Magyar Tudományos Akadémia Energiatudományi Kutatóközpontjának külső műszaki szakértője (a MANT elnökségi tagja), *Balázs András*, a Magyar Tudományos Akadémia Wigner Fizikai Kutatóközpontjának tudományos munkatársa, valamint *Bánfalvi Antal*, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Szélessávú Hírközlés és Villamosságtan Tanszékének egyetemi doktora részére.

Április 14-én az űrhajózás napja alkalmából a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban Solymár Károly Balázs infokommunikációért felelős helyettes államtitkár adott át kitüntetések. A 2003-ban alapított **Bay Zoltán-díjat** *Both Előd* csillagász, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium nyugalmazott főtanácsadója (a MANT alelnöke) kapta. A nemzeti fejlesztési miniszter Magyar Űrkutatásért Érdemérmet adományozott Horváth Gyulának, az első magyar műhold, a Masat- küldetési projektvezetőjének, és Miniszteri Elismerő Oklevelet Czifra Dávid, Kovács Zoltán és Marosy Gábor vezető fejlesztőknek.

Április 29-én **Hevesi Endre-díjat** kapott *Frey Sándor*, a MANT alelnöke, tudományos ismeretterjesztő tevékenységéért, az Úrvilág hírportál főszerkesztőjeként végzett munkájáért.

Május 22-én a MANT közgyűlésén adtuk át társaságunk díjait. **Tiszteletbeli tagnak** választottuk *Horváth András* űrkutató-csillagászat. A **Fonó Albert-emlékérmét** *Mika János* kapta a műholdas meteorológia területén végzett tudományos tevékenységért, a MANT érdekében sok éven át kifejtett tevékenységért. A **Nagy Ernő-emlékérmét** *Hudoba György* kapta fejlesztő és szervező tevékenységének méltó elismeréseként. „**A Magyar Asztronautikai Társaságért**” oklevelet *Székely Anna Krisztina* kapott a MANT érdekében végzett tevékenységéért.

Július 1-jén, a Községi Tisztviselők Napján *Horvai Ferenc*, a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumvezető tanácsosa (a MANT elnökségi tagja) **miniszteri elismerő oklevelet** és emlékérmét kapott, kimagasló szakmai tevékenysége elismeréseként.

2015. december 4-én társaságunk főtítkára, a Nyugat-magyarországi Egyetem Simonyi Károly Műszaki, Faanyagtudományi és Művészeti Karának docense, *Bacsárdi László* a Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Területi Bizottsága (VEAB) **Kiemelkedő Ifjú Kutatója** díjat vehette át, a kvantuminformatikai alapú műholdas kommunikációval kapcsolatos kutatómunkájáért.

Pénzügyek

Szeptemberben megérkezett számlánkra a 2014-es SZJA 1%-os felajánlások összege (412.191 Ft). A 2013-as SZJA 1% felajánlásokat 2014 őszén kaptuk meg, 2015-ben költöttük el (ez az összeg 500.727 Ft volt.)

Év végén a házipénztárunkban 265.425 Ft, a CIB-es bankszámlánkon látra szólóan 3.460.758 Ft összeg volt. Az év végén beérkezett, de csak 2016. januárban esedékes számlák az év végi könyvelésben külső tartozásként jelennek meg (nagyságrendileg 970 ezer Ft). A részletesebb pénzügyi adatokat a gazdasági beszámoló tartalmazza.

Pályázatok

Két pályázatunk futott a tavalyi évben, amelyek segítették az egyesület működését:

- A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) IGF/654/2014-NFM_SZERZ számú, 2,5 Mft-os támogatási szerződése 2014. november 11-én jött létre. A feladatok megvalósításának kezdési időpontja 2014. július 1., végső határideje 2015. március 15. volt. A beszámolót április elején benyújtottuk, az összeg május közepén érkezett meg számlánkra.

- Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) IKF/541/2015-NFM_SZERZ számú, 3,5 Mft-os támogatási szerződése 2015. december 22-én lépett életbe. A Támogatóval történt előzetes egyeztetés alapján a feladat ellátását a MANT saját kockázatára 2015. július 1. napján megkezdte. A feladatok megvalósításának kezdési időpontja 2015. július 1., végső határideje 2016. március 16. volt.

- Korábbi, 2010-es NKTH/MŰI pályázatunk (URKUT_10-1-2011-0037) beszámolójának elfogadása 2014. decemberében megtörtént, azonban az utófinanszírozású részösszeg (mintegy 1,8Mft) csak 2015. május 19-án érkezett meg a bankszámlánkra. (A pályázat futamideje 2013. július 1-től 2014. június 30-ig tartott.)

Társaságunk működése

2015-ben egy rendkívüli és egy rendes közgyűlést tartottunk (január 9., május 9.). A rendkívüli közgyűlésen alapszabály-módosítás történt, jogszabályi kötelezettség miatt. Az éves rendes közgyűlésen többek között a 2014. évi beszámolót és közhasznúsági jelentést fogadtuk el, tisztújítás történt, valamint díjak átadására került sor. A tisztújítást a Jelölő Bizottság készítette elő, ennek elnöke *Horvai Ferenc*, tagjai *Apáthy István* és *Kocsis Gábor* volt. A Jelölő Bizottság mandátuma a 2015-ös tisztújító közgyűlésig tartott. Az Intézőbizottság elektronikusan napi illetve heti szinten tartott egyeztetéseket, az év során háromszor került sor fizikai ülésre (2015. január 30., június 12., december 3.). Kétszer ülésezett az Elnökségünk (2015. március 30., szeptember 24.). Az elektronikus levelezőlisták segítségével idén is sok döntést személyes találkozás nélkül is nagyon könnyen meg tudtunk hozni.

Titkárság működése

Társaságunk működését 2015-ben adminisztrátorként és rendezvényszervezőként Székely Anna Krisztina segítette. Az iratok szkennelése folyamatosan történik, a tagnyilvántartást és a társaság mindennapi ügyeinek intézését hatékony elektronikus rendszerek segítik.

Zárszó

Ahogy a korábbi években is, számítunk tagságunk **önkéntes segítségére**, hogy a kitűzött célokhoz vezető feladatokat időben teljesíteni tudjuk. **Köszönjük** mindazon tagtársunk segítségét is, akiket a beszámolóban nem emeltünk ki név szerint. Munkájukra, segítségükre, ötleteikre és tanácsaikra a továbbiakban is változatlanul számítunk.

Budapest, 2016. május 26.

Bacsárdi László
főtitkár

Solymosi János
elnök